

Forska!Sveriges enkät till partierna 2022

Så ställer sig

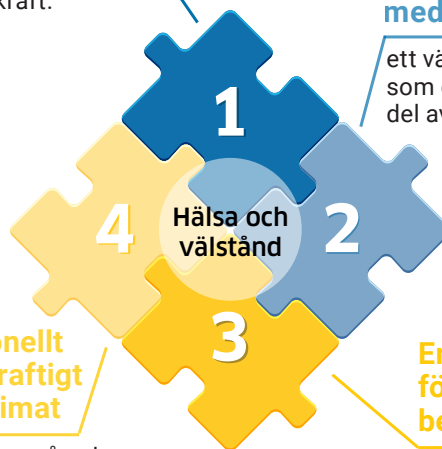
i ett urval av frågor inom

Excellent forskning och utbildning

en förutsättning för välfärd
och konkurrenskraft.

En kvalitetsdriven vård med patienten i fokus

ett väl fungerande system
som gör att patienten får
del av innovationer.

Ett internationellt konkurrenskraftigt näringslivsklimat

som lockar både små och stora
företag att bedriva forskning,
utveckling och produktion i
Sverige.

En nationell struktur för uppföljning av behandlingar

som underlättar
insamling, användning
och delning av data
för att förbättra hälsan.

**FORSKA
SVERIGE**
FÖR HÄLSA OCH VÄLBEFINNANDE

Inledande frågor på enkäten

Hur viktigt är det att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning för hälsa?

Mycket viktigt

Ganska viktigt

Kommentar

Centerpartiet anser att det är viktigt att svensk forskning och svenska lärosäten kan hävda sig i den internationella konkurrensen. Det är också viktigt att Sverige är attraktivt och kan locka till sig skickliga forskare och studenter från andra länder.

Till de som svarat mycket viktigt eller ganska viktigt:

Varför anser ert parti att det är viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning för hälsa? (Tre svar möjliga.)

Bättre hälsa för Sveriges befolkning		X	X	X	X	X	X
Utvecklar ny diagnostik och behandlingar	X	X	X		X	X	X
Förbättrar hälso- och sjukvårdssystemet	X			X		X	
Skapar jobb							
Skapar ekonomisk tillväxt		X	X		X		X
Annat, vad?	X			X			

Skriftliga svar på frågan "Annat, vad?"

Bättre hälsa för Sveriges och världens befolkning.

Liberalerna vill införa ett nytt mål som ska vara övergripande och vägledande för högre utbildning i Sverige. Målet lyder som följer: "Sverige ska vara en framstående kunskapsnation, där högre utbildning, forskning och innovation bedrivs med hög kvalitet och effektivitet samt bidrar till samhällets utveckling och näringslivets konkurrenskraft."

När det gäller stigande hälso- och sjukvårdskostnader, anser ert parti att forskning för förbättrad hälsa är en del av problemet, eftersom det kommer att öka kostnaderna, eller en del av lösningen, eftersom det kommer att minska kostnaderna?

Inget av ovanstående

Forskningen är naturligtvis en del av lösningen, men kostnaderna kan både öka och minska i olika skeden.

En del av lösningen – det minskar kostnaderna

Inget av ovanstående

Vi anser definitivt att forskning för förbättrad hälsa är en del av lösningen. Men det är inte självklart att det vare sig minskar eller ökar kostnaderna generellt. Det beror på de resultat som nås och vilka åtgärder som behöver vidtas för att nå resultaten. Kostnaden kan kanske också öka på kort sikt, men minska på lång sikt.

En del av lösningen – det minskar kostnaderna

En del av lösningen – det minskar kostnaderna

Forskning och utveckling är alltid en del av lösningen för en bättre sjukvård eftersom gårdagens forskning är dagens behandling. De eventuella ökade kostnader som primärt kan uppstå kan vinnas tillbaka genom nya och effektivare behandlingsmetoder, vilket i förlängningen kan leda till exempelvis kortare behandlingstid inom slutenvård och bättre hälsa i befolkningen.

En del av lösningen – det minskar kostnaderna

En del av lösningen – det minskar kostnaderna

Rött = Nej
 Gult = Tveksam, vet ej
 Grönt = Ja

1. För varje krona som används till sjukvård i Sverige idag, investerar staten parallellt mindre än 2 öre i medicinsk forskning och utveckling. Stiftelsen Forska! Sverige föreslår en ökning av investeringsnivån till 4 öre för att kunna utveckla bättre prevention (förebyggande), diagnostik och behandling. Tycker ert parti att det är ett bra förslag?	Yellow	Green	Yellow	Green	Yellow	Green	Green
2. Enligt en opinionsundersökning, utförd av Sifo, från år 2021 är medicinsk forskning för hälsa en av de frågor som de tillfrågade helst vill att regeringen prioriterar i statsbudgeten. Är det en fråga ert parti skulle prioritera om ni sitter i regeringen efter valet?	Green	Green	Yellow	Green	Green	Green	Green
3. Enligt en opinionsundersökning, utförd av Sifo, från år 2021 säger 93 procent av de tillfrågade ja till att anonymt dela sin hälsodata. Instämmer ert parti i att regeringen efter valet bör prioritera åtgärder som gör det möjligt för aktörer att på ett integritetssäkert sätt samla in, använda och dela hälsodata?	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
4. Tycker ert parti att det är viktigt att befolkningen har tillgång till nationellt rekommenderade screening- och vaccinationsprogram oavsett vart i Sverige de bor?	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
5. Håller ert parti med om att till och med år 2025 så ska alla patienter med sällsynta diagnoser, alla barn med cancer och merparten av cancerpatienter erbjudas genetisk kartläggning och behandling som matchar individens genetiska egenskaper? Detta givet att sådan behandling är godkänd och användningen kan anses långsiktigt hållbar.	Yellow	Yellow	Green	Red	Yellow	Red	Green
6. Tycker ert parti att det är viktigt att de infrastrukturer som behövs för precisionshälsa får en långsiktig, icke-projektbaserad statlig finansiering?	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
7. Tycker ert parti att det är viktigt att det finns en långsiktig plan för struktur och finansiering av kompetensförsörjning inom precisionshälsa, vilket omfattar kompetensutveckling av befintlig personal såväl som utveckling av nya utbildningar och yrkesroller?	Green	Green	Yellow	Green	Green	Green	Green
8. Tycker ert parti att det är viktigt att det finns finansieringsmodeller för förebyggande hälsoarbete inom hälso- och sjukvården?	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
9. Håller ert parti med om att det till och med år 2025 ska finnas en nationell vägledning till vårdprofessionen kring de etiska aspekterna som precisionshälsa medför gällande riskbedömningar, förebyggande insatser, diagnostik och behandling samt datadelning?	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green

Se sida 5-7 för partiernas kommentarer till frågorna.

Metod: Enkäten mejlades till samtliga partiers kansli
Tidsperiod: 30 maj - 22 juni 2022
Svarande: De rapporterade partierna

Partiernas kommentarer till frågorna

Fråga 1

För varje krona som används till sjukvård i Sverige idag, investerar staten parallellt mindre än 2 öre i medicinsk forskning och utveckling. Stiftelsen Forska!Sverige föreslår en ökning av investeringsnivån till 4 öre för att kunna utveckla bättre prevention (förebyggande), diagnostik och behandling. Tycker ert parti att det är ett bra förslag?

Tveksam, vet ej

Den medicinska forskningen är viktig och de resurser som läggs på forskning behöver användas effektivt. Svensk forskning behöver ha förutsättningar att hävda sig i den internationella konkurrensen med attraktiva forskningsmiljöer. På så vis kan också svensk forskning locka till sig såväl kompetens som investeringar. I takt med att svensk ekonomi växer kan också investeringarna i forskning och utveckling öka över tid. Samtidigt behöver det internationella samarbetet fungera väl så att vi kan dra nytta av uppnådda forskningsresultat.

Tveksam, vet ej

Det är viktigt att den medicinska forskningen får tillräckligt med resurser för att stimulera innovation och upprätthålla en hög kvalitetsnivå. Hur stor andel som ska investeras i medicinsk forskning måste bedömas i förhållande till övriga behov inom hälso- och sjukvården. Vi kristdemokrater anser att dagens system med 21 olika landsting är föråldrad och ineffektiv organisation. Vi vill ha ett nationellt samlat huvudansvar för sjukvården. Genom en fast politisk styrning som ser till att resurserna hamnar rätt, kan resurser som vårdpersonalen och medicinsk utrustning användas på ett bättre sätt. Men inte minst förbättras förutsättningarna för att bedriva god medicinsk forskning.

Fråga 2

Enligt en opinionsundersökning, utförd av Sifo, från år 2021 är medicinsk forskning för hälsa en av de frågor som de tillfrågade helst vill att regeringen prioriterar i statsbudgeten. Är det en fråga ert parti skulle prioritera om ni sitter i regeringen efter valet?

Tveksam, vet ej

Det är ingen tvekan om att medicinsk forskning är en mycket viktig fråga för människors hälsa och vårdens utveckling. Men att idag svara på hur den skulle prioriteras i en kommande statsbudget är inget vi kan svara på nu.

Fråga 3

Enligt en opinionsundersökning, utförd av Sifo, från år 2021 säger 93 procent av de tillfrågade ja till att anonymt dela sin hälsodata. Instämmer ert parti i att regeringen efter valet bör prioritera åtgärder som gör det möjligt för aktörer att på ett integritetssäkert sätt samla in, använda och dela hälsodata?

Om svaret var "ja" på föregående fråga:

Vad anser ert parti är nästa steg för att göra det möjligt för aktörer att på ett integritetssäkert sätt samla in, använda och dela hälsodata?

(Skriftligt svar möjligt, men frivilligt)

JA

Under vår tid i regeringen fick Vetenskapsrådet i uppdrag att inrätta en rådgivande funktion för bättre nyttjande av hälsodata. Hit ska forskare och andra aktörer kunna vända sig för att få hjälp med frågor kring nyttjande av hälsodata. Rådgivningen kommer att omfatta både kunskapsstöd och kartläggning av hinder för att använda hälsodata. Vi bevakar även den pågående utredningen som har i uppdrag att se över hur möjligheterna till sekundäranvändning av hälsodata kan utökas.

Regeringen har påbörjat en utredning för att se över möjligheterna hur så kallad sekundäranvändning av hälsodata kan utökas. Syftet är att stärka bland annat forskning, innovation och utveckling och i förlängningen också enskilda patienters hälso- och sjukvård. Bl.a. behöver integritets- och informations-säkerhetsaspekterna analyseras.

JA

Vi vill att tekniska lösningar för sjukvård och omsorg ska certifieras med avseende på säkerhet, integritetsaspekter och etik innan de blir aktuella. Det förutsätter utvecklingen av gemensamma, nationella standarder för att testa och utvärdera ny teknik i välfärden. Tekniken får aldrig leda till bortprioritering av trygghet och mänsklig kontakt.

JA

Kristdemokraterna har under flera år lagt förslag i riksdagen om att det behövs en statlig utredning som säkerställer ett integritetssäkert sätt samla in, använda och dela hälsodata. Det är anmärkningsvärt att den socialdemokratiskt ledda regeringen har hanterat denna angelägna fråga så styvmoderligt. Trots ett enigt beslut från riksdagen 2019 och löften av regeringen kring att lösa frågan på EU-nivå var det först under maj 2022 som regeringen tillsatte den utredning som krävs. Vi kommer nu följa utredningen noga.

Fråga 4

Tycker ert parti att det är viktigt att befolkningen har tillgång till nationellt rekommenderade screening- och vaccinationsprogram oavsett vart i Sverige de bor?

JA

Tillgängligheten till hälso- och sjukvård får aldrig vara beroende av var i landet man bor, vare sig det gäller förebyggande åtgärder som vaccinationer och screening eller behandling. Oavsett var i landet du bor ska du ha tillgång till vård av hög kvalitet.

Fråga 5

Håller ert parti med om att till och med år 2025 så ska alla patienter med sällsynta diagnoser, alla barn med cancer och merparten av cancerpatienter erbjudas genetisk kartläggning och behandling som matchar individens genetiska egenskaper? Detta givet att sådan behandling är godkänd och kan anses långsiktigt hållbar.

Tveksam, vet ej

Det är viktigt att det tas steg för att bredda tillgången till denna typ av kartläggning och behandling, men behovet för den enskilde bör utgå från den medicinska prioriteringsprincipen utifrån varje enskild patient.

Fråga 8

Tycker ert parti att det är viktigt att det finns finansieringsmodeller för förebyggande hälsoarbete inom hälso- och sjukvården?

Om svaret var "ja" på föregående fråga:

Hur vill ni gå vidare för att öka utrymmet för det förebyggande hälsoarbetet inom hälso- och sjukvården?

(Skriftligt svar möjligt, men frivilligt)

JA

Vi vill att såväl det förebyggande som det främjande perspektivet tydligare ska framgå av hälso- och sjukvårdslagen. Vi vill även införa en folkhälsolag som tydliggör ansvarsfördelningen mellan olika nivåer för det hälsofrämjande arbetet.

JA

Vi har för närvarande inga konkreta förslag. Frågan behöver studeras vidare. Vi bedömer framför allt att det finns möjligheter att arbeta med finansieringsmodeller i det förebyggande hälsoarbetet, inte minst för att bromsa behovsökningarna kopplat till den demografiska utvecklingen.

JA

Förebyggande hälso- och sjukvård kräver en gemensam insats från många aktörer i samhället. Det handlar om god undervisning i skolan och god tillgänglighet och samverkan. Multisjuka behöver få en gemensam vårdkontakt för att se till att inget faller mellan stolarna. God fortbildning av verksamma läkare, tandläkare, sjuksköterskor och andra yrkesgrupper inom vården gör att ny kunskap om behandlingsmetoder tas tillvara.

JA

Vi vill gärna utreda förutsättningarna för hur vi kan etablera hållbara finansieringsmodeller inom det förebyggande hälsoarbetet. Ett starkt preventivt arbete kommer i förlängningen leda till minskade kostnader inom hälso- och sjukvården.

Avslutande fråga

Har ert parti idéer om hur ni vill dra mer nytta av medicinsk forskning och utveckling för att förbättra hälso- och sjukvård, som inte tagits upp i denna enkät? Berätta gärna!

Dagens forskning och utveckling är morgondagens hälso- och sjukvård. Hälso- och sjukvården behöver bli bättre på att implementera forskningsresultat, och det behöver ske betydligt snabbare än idag. För att detta ska bli verklighet måste det finnas utrymme för personalen att i tjänsten tillgodogöra sig aktuell forskning. Politiker behöver säkerställa att det finns såväl god finansiering som god infrastruktur för att underlätta för forskning och utveckling. Det kan t.e.x. handla om kombinationstjänster och tydliga karriärvägar för erfarna sjuksköterskor som vill bli forskningssjuksköterskor.

Inom ramen för arbetet med den nationella strategin för life science pågår ett ständigt arbete med att få fram nya idéer som sedan leder till olika typer av regeringsuppdrag. Arbetet kräver också samverkan. Därför har ett par konferenser tillsammans med regionerna anordnats, senast den 7 juni i år.

Centerpartiet vill inrätta ett tioårigt nationellt forskningsprogram med målet att förbättra kunskapsläget om sjukdomar som drabbar kvinnor, förbättra förlossningsvården och stärka förutsättningarna för en jämställd vård och omsorg. En översyn bör göras över hur möjligheterna att genomföra forskning inom primärvårdens behandling av psykisk ohälsa kan förbättras.

Vi vill att alla regioner ska ha ett lagstadgat uppdrag att aktivt bidra till forskning, att bedriva utveckling och underlätta innovationen. Både offentlig- och privatdriven vård ska ha ett ansvar att bidra till detta. Det behöver bli lättare för anställda att få gehör för idéer och innovationer och öka möjligheten till verksamhetsnära utveckling för alla yrkesgrupper. Varje region eller vårdgivare behöver en struktur för att genom mentorskap säkra kunskapsöverföring till nästa generations medarbetare.

Det är angeläget att stärka kopplingen mellan forskning och klinisk verksamhet. Det oroar att antalet kliniska prövningar som förläggs till Sverige minskar. Kristdemokraternas förslag om ett samlat nationellt ansvar för hälso- och sjukvården skulle undanröja de administrativa hinder som dagens organisation med 21 regioner utgör för kliniska prövningar och rekrytering av patienter. Likaså är det viktigt att Life science strategin omvandlas från en pappersprodukt till en konkret handlingsplan. Slutligen gläds kristdemokraterna åt att en majoritet i riksdagen nyligen gav stöd till vårt förslag om att legitimerad vårdpersonal ska ha lagstadgad rätt till kontinuerlig fortbildning. Det kommer stärka möjligheten att vårdpersonal får ta del av de senaste forskningsrönen och behandlingsmetoderna. Att Socialdemokraterna röstade nej till förslaget tydliggör behovet av en ny borgerlig regering.

Moderaterna föreslår bl.a. en statlig satsning på nya avancerade läkemedelsbehandlingar, immun-, cell- och genterapier. Denna satsning ska vara tidsbunden och utvärderas regelbundet. Vi är övertygade om att specifika resurser krävs för att stärka jämlikheten vid införande av nya effektivare cancerläkemedel så att dessa lättare kan komma barncancerpatienter till del oavsett var i landet man bor. Därtill att alla barn med cancer ska erbjudas dna-analyser i syfte att kunna skraddarsy individuella behandlingar för olika cancerformer. Vidare föreslår vi att det tas fram en nationell standardisering gällande användande av kvalitetsregister. Detta dels för att registren ska kunna kopplas till varandra, dels att data enkelt ska kunna användas och jämföras mellan olika register. Registren underlättar för forskning och utvärdering av vårdinsatser, processer, behandlingar och medicinering. De nationella kvalitetsregistren i cancervården är en avgörande del för att metodiskt genomföra förbättringar inom olika cancerområden och systematisk forskning. Vi föreslår en patientdatareform som innebär att patienten ska äga sina egna patientdata och hälsodata och syftet är bl.a. att underlätta och stimulera mer forskning och hälsoförebyggande åtgärder.

Initialt så ser vi värdet i att satsa mer och utveckla svensk medicinsk forskning för att på sikt stärka patientsäkerheten och utveckla nya behandlingsmetoder. Andra länder satsar medan vi de facto drar ner. För att komma i fatt med hälso- och sjukvården, korta köer och få en jämlik hälsa så behöver vi ha såväl personell kompetensutveckling som medicinsk. Kliniska studier behöver implementeras och eventuella sekretesshinder behöver ses över.

Forska!Sverige är en oberoende stiftelse som verkar för att förbättra villkoren för medicinsk forskning och dess tillämpning i syfte att öka hälsa och välbefinnande.

Forska!Sveriges vision är att medicinsk forskning och företag ska utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till godo.

www.forskasverige.se